

Život Cirkvi

Ročník 18

8/2011

Zástupcovia reholí sa stretli s apoštolským nunciom

Mesiace lásky

Doteraz bolo zvykom, drahí poslucháči, označovať za mesiac lásky máj. Už niekoľko rokov však z rôznych príčin býva láskou nabitý i február. To nič, že nekvitnú čerešne a vonku mrzne. Na 14. februára totiž pripadá sviatok Svätého Valentína. A hoci je už niekoľko dní po sviatku, predsa len sa pri ňom v mojom zamyslení pristavím. Ak čakáte kritiku komercializácie, či rôznych excesov, môj príhovor si radšej preladte. O tom sa už totiž nahovorilo pomerne dosť. Ja som mal inú skúsenosť. Výsostne pozitívnu. Nie, nedostal som desiatky zaľúbených e-mailov, či sms. Pozvali ma do Vysokej nad Uhom. Už po 48. raz sa tam konala púť mladých. Ročne sa stretávajú na 4 púťach. Táto Valentínska bola venovaná teenagerom, alebo ako vtipne poznamenal arcibiskup Bober vo svojom príhovore, šumienkam. Priznám sa, že som pozvanie pred niekoľkými mesiacmi prijal rád. Mal som ohľadom tejto akcie veľa otáznikov. A tak som si hovoril, že sa budem snažiť pozeráť, počúvať, chápať. Niektorí ľudia, vrátane kňazov, majú k tejto púti rezervovaný postoj. Vychádza z poznania, že mladým ľuďom treba otvárať v rámci Cirkvi pohľad všestrannejšie. Nielen ohľadom 6. prikázania. Naopak, na druhej strane pomyselnéj barikády stoja tí, ktorí by radi rozprávali iba o 6. prikázani.

Aká bola moja skúsenosť? 700 mladých ľudí vo veku 16-17 rokov, sústredených, normálnych vo všetkých smeroch, silno duchovná atmosféra. Sústredenosť na prednáške, aktívne prežitá svätá omša, žiadne excesy typu túlania sa po dedine a hľadanie pohostinstiev. Večerná adorácia, z ktorej mrazilo. Dve svedectvá obrátenia, ktoré mali ďaleko od náhleho citového pseudocharismatického razenia. Prvý deň vysluhovalo 10 kňazov sviatosť zmierenia do pol druhej ráno, na druhý deň do pol jednej po polnoci. Takmer 90 percent mladých na svätom prijímaní. Jednoducho som na púti vo Vysokej nad Uhom zažil niečo, čo by som chcel nazvať skúsenosťou. Ak by mi o tom len niekto rozprával, bral by som to inak. Treba to zažiť. Prečo? Osobne si myslím, že je to skutočne ovocie obety Anky Kolesárovej. Takúto duchovnú atmosféru si človek nevsugeruje. Tá by už na prvý pohľad bola poznačená niečím umelým. Proces blahorečenia mladej mučenice za čistotu má podľa mňa veľmi silný argument. Chcem aj takouto formou vyzdvihnúť úsilie tých, ktorí sa na organizovaní tejto púte podieľajú. Od duchovného správcu Pavla Hudáka, cez kaplána Mareka, dobrovoľníkov žijúcich v domčeku až po tých, ktorí sa do organizovania púte zapájajú jednotlivo. Jedna z mamičiek, dobrovoľníčok v kuchyni, mi povedala: „Chodím sem pomáhať

ako dobrovoľníčka, pretože táto púť mojím deťom dala veľmi veľa“. Zaiste, kde je veľa ľudí, isto budú aj nejaké problémy a starosti. Ja som ich však nezažil. A preto chcem hovoriť o tomto mojom pozitívnom zážitku. Kritiky a negatívnych vecí totiž počujeme pomerne dosť. V každej životnej oblasti.

Hádam sa na mňa nenahnevá jeden z mojich priateľov, kňazov, ak prezradím, čo mi povedal pri skorých raňajkách, teda keď sme neskoro v noci, vlastne skoro ráno v nedeľu po spovedaní sedeli unavení pri nakrájanej klobáske. „Chcel som ísť len na otočku. Pýtal som sa, či je potrebné zostať až do nedele. Som veľmi rád, že som zostal. Vysokú a jej atmosféru treba zažiť.“

Na záver mi dovoľte podeliť sa s vami, drahí poslucháči o príbeh, ktorý som dostal e-mailom. Profesor začal svoju prednášku a chytil do ruky pohár s trochou vody. Zodvihol ho tak, aby ho všetci študenti videli a spýtal sa ich: „Čo myslíte, koľko váži tento pohár s vodou?“, „50 gramov!“ ... „100 gramov!“ -odpovedali študenti. „Ani ja to skutočne neviem, kým ho neodvážim“, povedal profesor, „ale moja otázka je:

Čo sa stane, keď ho budem držať takto zodvihnutý pár minút?“ „Nič“ – odpovedali študenti. „V poriadku... a čo by sa stalo, keby som ho držal takto zodvihnutý hodinu?“ – spýtal sa profesor. „Rameno by vás začalo bolieť“ – povedal jeden zo študentov. „Máte pravdu, a teraz čo by sa stalo, keby som ho držal takto celý deň?“ „Vaše rameno by zmeravelo, mohli by ste mať nejaké svalové kŕče a paralýzu a museli by ste ísť určite do nemocnice“ -zašpekuloval iný študent. „Veľmi dobre. Ale počas celého tohto – zmenila by sa hmotnosť pohára?“ – spýtal sa profesor. „Nie“, odpovedali. „Potom čo spôsobilo bolesť ramena a svalové kŕče?“ Študenti boli v rozpakoch... „Čo by som teraz mal urobiť, aby som sa zbavil bolesti?“ spýtal sa zas profesor. „Položiť pohár!“ povedal jeden zo študentov. „Presne!“ zareagoval profesor. „Problémy v živote sú niečo podobné ako toto. Držte ich pár minút v hlave a zdajú sa OK. Myslite na ne dlhý čas a začínajú bolieť. Držte ich ešte dlhšie a začnú vás paralyzovať. Nebudete schopní urobiť nič. Je dôležité myslieť na výzvy alebo problémy vo vašom živote. Ale ešte dôležitejšie je „položiť ich“ na konci každého dňa skôr než pôjdete spať.

Toto je spôsob, ako sa nebudete stresovať, budete sa budiť každý deň čerství a silní, budete zvládať svoje veci.

Prajem vám, aby ste sa aj vy učili odkladať starosti, predsudky a problémy do Božích rúk.

RV, Jozef Kováčik

Benedikt XVI. pred modlitbou Anjel Pána

Vatikán (16. mája, RV) – I túto nedeľu napoludnie Námestie sv. Petra vo Vatikáne ožilo prítomnosťou veriacich, ktorí sa tu zišli v hojnom počte. Pápež v príhovore venoval pozornosť povolaniu k láske:

„Drahí bratia a sestry!

V túto siedmu nedeľu v Cezročnom období nám biblické čítania hovoria o Božej vôli, o tom, aby mali ľudia účasť na jeho živote. „Bud'te svätí, lebo ja, Pán, váš Boh, som svätý!“ čítame v knihe Levitikus (19, 1). Týmito slovami a prikázaniami, ktoré z nich vyplývajú, Pán vyzval národ, ktorý si vyvolil, aby bol verný zmluve s ním, aby kráčal po jeho cestách a založil sociálnu legislatívu na základe prikázania „miluj svojho blížneho ako seba samého“ (Lv 19, 18). Ak potom počúvame Ježiša, v ktorom si Boh vzal smrteľné telo, aby sa stal blízkym každému človeku a prejavil svoju nekonečnú lásku k nám, nájdeme to isté povolanie, ten istý odvážny cieľ. Pán hovorí: „Vy teda bud'te dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec“ (Mt 5, 48). Ale kto sa môže stať dokonalým? Naša dokonalosť je žiť ako Božie deti, uskutočňovať konkrétne jeho vôľu. Sv. Cyprián napísal, že „Božie otcovstvo sa musí zhodovať s postojom Božích detí, aby bol Boh oslávený a pochválený dobrým počínaním človeka“ (De zelo et livore, 15: CCL 3a, 83).

Akým spôsobom môžeme napodobňovať Ježiša? On hovorí: „Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, čo vás prenasledujú, aby ste boli synmi svojho Otca, ktorý je na nebesiach“ (Mt 5, 44-45). Ten, kto prijíma Pána do svojho života a miluje ho

celým svojím srdcom, je schopný nového začiatku. Dokáže plniť Božiu vôľu: uskutočňovať novú formu bytia, inšpirovanú láskou a určenú pre večnosť. Apoštol Pavol hovorí: „Neviete, že ste Boží chrám a že vo vás prebýva Boží Duch?“ (1 Kor 3,16). Ak sme si naozaj vedomí tejto skutočnosti a naše životy sú ňou podstatne stvárnované, potom sa naše svedectvo stáva jasným, výrečným a efektívnym. Istý stredoveký autor napísal: „Keď sa celé bytie človeka, aby som tak povedal, zmieša s Božou láskou, potom sa nádhera jeho duše odráža i vo vonkajšom aspekte (GIOVANNI CLIMACO, Scala Paradisi, XXX: PG 88, 1157 B), v celosti života.“

„Láska je veľká vec,“ čítame v knihe Nasledovanie Krista,

„je dobrom, ktoré uľahčuje všetko ťažkopádne a pokojne znáša všetky ťažké veci. Láska dúfa, že vystúpi do výšin bez toho, aby sa nechala ovládnuť ničím pozemským. Prichádza od Boha a len v Bohu môže nájsť odpočinok“ (III, V, 3).

Drahí priatelia, pozajtra, 22. februára, budeme sláviť sviatok Katedry svätého Petra. Jemu, prvému z apoštolov, sám Kristus zveril úlohu učiteľa a pastiera pre duchovné vedenie Božieho ľudu, aby mohol byť pozdvihnutý až k nebu. Vyzývam preto všetkých pastierov, aby sa „pripodobnili“ tomuto „novému spôsobu života“, ktorý bol zahájený Pánom Ježišom a prevzatý apoštolmi (Lettera Indizione Anno Sacerdotale). Vyzývame Pannu Máriu, Matku Božiu a Matku Cirkvi, aby nás učila milovať sa navzájom a prijímať sa navzájom ako bratia, ako deti toho istého nebeského Otca.“ **Peter Dufka**

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Sv. Róbert Bellarmín

Vatikán (23. februára, RV) – Generálna audiencia Benedikta XVI. sa aj túto stredu konala v Aule Pavla VI. vo Vatikáne. Vo svojej katechéze sa Svätý Otec zameril na život a dielo sv. Róberta Bellarmína:

Drahí bratia a sestry!

Sv. Róbert Bellarmín - ktorého vám chcem dnes priblížiť - nás privádza do čias bolestného rozkolu západného kresťanstva, keď ťažká politická a náboženská kríza spôsobila odtrhnutie celých národov od Apoštolskej stolice.

Narodil sa 4. októbra 1542 v Montepulciano, blízko Sieny. Z matkinej strany bol synovcom pápeža Marcela II. Mal vynikajúcu humanistickú formáciu ešte skôr, než

vstúpil do Spoločnosti Ježišovej (20. septembra 1560). Filozofické a teologické štúdiá, ktoré absolvoval v Rímskom kolégiu, v Padove a v Lovanii – zamerané na učenie sv. Tomáša a Cirkevných otcov – boli rozhodujúce pre jeho teologickú orientáciu. Za kňaza bol vysvätený 25. marca 1570, potom bol niekoľko rokov profesorom teológie v Lovanii. Následne bol zavolaný do Ríma za profesora do Rímskeho kolégia, bola mu zverená Katedra apologetiky. Práve počas desaťročia na tomto poste (1576 – 1586) vypracoval kurz prednášok, ktoré neskôr vyústili do diela *Controversiae*. Toto sa hneď stalo slávnym pre zrozumiteľnosť, bohatosť obsahu a prevažne historický charakter. Bolo to v období krátko po skon-

čení Tridentského koncilu a Katolícka cirkev bola prinútená upevňovať a potvrdzovať vlastnú identitu hlavne z ohľadom na protestantskú reformáciu. Dielo Bellarmína je nutné vidieť v tomto kontexte. Od 1588 do 1594 bol najskôr spirituálom jezuitských študentov Rímskeho kolégia, medzi ktorými bol aj sv. Alojz Gonzaga, ktorého duchovne viedol; neskôr sa stal predstaveným. Pápež Klement VIII. ho menoval pápežským teológom, konzultorom Posvätného officia a rektorom Kolégia spovedníkov Baziliky sv. Petra. V rokoch 1597 – 1598 spísal svoj katechizmus – Krátka kresťanská doktrína, ktorý sa stal jeho najznámejším dielom.

Dňa 3. marca 1599 bol pápežom Klementom VIII. menovaný za kardinála a 18. marca 1602 bol menovaný za arcibiskupa Capuy. Biskupskú vysviacku prijal 21. apríla toho istého roka. Počas troch rokov – v ktorých bol diecéznym biskupom – sa stal známym pre jeho horlivosť v kázaní vo svojej katedrále, pre farské vizitácie, ktoré každý týždeň konal a pre tri diecézne synody a provinčný koncil, ktoré organizoval. Potom ako sa zúčastnil konkláve, na ktorom boli postupne zvolení pápeži Lev XI. a Pavol V., bol povolaný do Ríma, kde sa stal členom Kongregácií: Posvätného officia, Indexu, Rítov, Biskupov a Propagandy viery. Zastával aj diplomatické funkcie – pri Benátskej republike a Anglicku – v ktorých horlivo obhajoval práva Apoštolskej stolice. V posledných rokoch svojho života napísal rôzne knihy spirituality, v ktorých zhrnul výsledky svojich každoročných duchovných cvičení. Z ich čítania kresťanský ľud až dodnes čerpá veľkú posilu a povzbudenie. Zomrel v Ríme 17. septembra 1621. Pápež Pius XI. ho blahorečil v roku 1923. V roku 1930 ho svätorečil a za Učiteľa Cirkvi ho vyhlásil v roku 1931.

Sv. Róbert Bellarmín zohral dôležitú úlohu v Cirkvi v posledných desaťročiach 16. storočia a prvých nasledujúceho storočia. Jeho dielo *Controversiae* sa stalo východiskom a orientačným bodom, ktorý je až dodnes platným pre katolícku ekleziológiu ohľadne otázok Zjavenia, podstaty Cirkvi, sviatostí a teologickej antropológie. V nich sa objavuje dôraz na inštitucionálny aspekt Cirkvi z dôvodu chýb, ktoré v tom čase kolovali ohľadne týchto otázok. Bellarmín objasnil neviditeľný aspekt Cirkvi ako Mystického tela a vysvetľoval ho analogicky na obraze tela a duše, aby opísal vzťah medzi vnútorným bohatstvom Cirkvi a vonkajšími aspektmi, ktoré ho robia vnímateľným. V tomto monumentálnom diele, ktoré sa snaží systematizovať rôzne teologické kontroverzie tej doby, sa snaží vyhnúť polemickému a agresívnemu štýlu v súvislosti s myšlienkami reformácie, používa však argumenty rozumu a cirkevnej tradície, jasným a účinným spôsobom predostiera katolícke učenie.

Avšak poklad, ktorý nám zanechal spočíva v spôsobe, s ktorým vytvoril svoje dielo. Náročné úlohy, ktoré zastával mu nezabránilo každodenne sa usilovať o svätosť, samozrejme z vernosťou požiadavkám svojho postavenia, či už kňaza alebo biskupa. Práve z tejto vernosti vyplýva jeho usilovné kázanie. Keďže – ako kňaz a bis-

kup – bol predovšetkým pastierom duší, veľmi pociťoval práve nevyhnutnosť kázania. Zachovali sa stovky homílií – Sermones – ktoré predniesol v mestách Fiandre, Rím, Neapol a Capua pri liturgických sláveniach. Menej nie je ani takzvaných *Expositiones* a

Explanationes farárom, zasväteným osobám a študentom Rímskeho kolégia. Tieto častokrát vykladajú Sväté písmo, obzvlášť Listy sv. Pavla. Jeho kázanie a jeho katechézy majú ten istý esenciálny charakter, pochádzajúci z ignaciánskej výchovy, ktorá je celá nasmerovaná k sústreďeniu duchovných síl na Pána Ježiša – intenzívne poznávaného, milovaného a napodobňovaného.

V spisoch tohto muža – politika možno veľmi jasným spôsobom pozorovať – hoci za rezervovanosťou, ktorou zakrýva city – primát, ktorý pripisuje Pánovmu učeniu. Sv. Bellarmín tak ponúka model modlitby, ktorá oživuje každodennú aktivitu: modlitba spočívajúca v počúvaní Pánovho slova, ktorá je odmenená kontemplaním jeho veľkosti, ktorá sa neuzatvára sama do seba, ale z nadšením sa odovzdáva Bohu. Rozlišovacím znakom Bellarmínovej spirituality je živé a osobné vnímanie nesmiernej Božej dobroty, skrze ktoré sa náš svätec skutočne cítil Bohom milovaným synom a ktoré bolo prameňom veľkej radosti, keď sa s pokojom a jednoduchosťou v modlitbe odovzdal kontemplaniu Boha. Vo svojej knihe *De ascensione mentis in Deum* – Pozdvihnutie mysle k Bohu, vytvorenej podľa schémy z Itinerária sv. Bonaventúru, hovorí: „Ó, duša, tvojím vzorom je Boh, nekonečná krása, svetlo bez tieňov, jas, ktorý prevyšuje mesiac a slnko. Pozdvihni oči k Bohu, v ktorom sa nachádza pôvod všetkých vecí a z ktorého, ako zo zdroja nekonečnej plodnosti je odvodená takmer nekonečná rôznorodosť vecí. Preto musíš pochopiť: kto nájde Boha, nájde všetko; kto stratí Boha, stratí všetko.“

V tomto texte počuť odozvu slávnej kontemplácie k dosiahnutiu lásky – *contemplatio ad amorem obtinendum* – z Duchovných cvičení sv. Ignáca. Bellarmín, ktorý žil v okázalej a často nezdravej spoločnosti z konca 16. a začiatku 17. storočia, z tejto kontemplácie odvodzuje praktické aplikácie a premieta do nich situáciu Cirkvi tej doby so živou pastoračnou inšpiráciou. V diele *De arte bene moriendi* – O umení dobre zomrieť – poukazuje na normu nevyhnutnú k dobrému životu i dobrej smrti – spočívajúcu v častej a dobrej meditácii, v ktorej je potrebné „vyúčtovať“ Bohu svoje konanie a vlastný spôsob života a snažiť sa nezhrmažďovať bohatstvá na tomto svete, ale žiť jednoducho a s láskou, a tak si nashromaždiť bohatstvá v nebi. V diele *De genitu columbae* – O náreku holubice (v ktorom holubica predstavuje Cirkev) – vyzýva klérus i všetkých veriacich k osobnej a konkrétnej obnove svojho života podľa vzoru Písma a svätcov medzi ktorými cituje obzvlášť sv. Gregora Naziánskeho, sv. Jána Zlatoústeho, sv. Hieronyma a sv. Augustína, ďalej veľkých zakladateľov rehoľných rádov – sv. Benedikta, sv. Dominika a sv. Františka. Bellarmín

učí s veľkou jasnosťou a príkladom vlastného života, že neexistuje skutočná reforma Cirkvi, ak sa najskôr neudiala naša osobná reforma a obrátenie nášho srdca.

V Duchovných cvičeniach sv. Ignáca Bellarmin čerpal rady, ako odovzdať hlbokým spôsobom – ale aj jednoduchým ľuďom – krásu mystérií viery: „Ak máš rozum, pochop, že si bol stvorený pre Božiu slávu a pre tvoju večnú spásu. Toto je tvoj cieľ, toto je centrum tvojej duše, toto je poklad tvojho srdca. Preto považuj za skutočné dobro to, čo ťa vedie k tvojmu cieľu a za skutočné zlo to, čo ťa od neho odvádza. Priaznivé či nepriaznivé okolnosti, bohatstvo či chudoba, zdravie či choroba, pocty či potupy, život či smrť... múdry ich nevyhľadáva, ani od nich neuteká kvôli sebe. Sú však dobré a hodnotné, ak prispievajú k Božej sláve a tvojmu večnému šťastiu, na druhej strane sú zlé a odsúdeniahodné, ak tomu zabrahujú“ (De ascensione mentis in Deum, 1).

Nie sú to slová, ktoré vyšli z módy, ale hodné dlhého meditovania, aby orientovali našu cestu na tejto zemi. Pripomínajú nám, že cieľom nášho života je Pán, Boh, ktorý sa nám zjavil v Ježišovi Kristovi, v ktorom On nás neustále povoláva a sľubuje nám spoločenstvo s Ním. Pripomínajú nám dôležitosť dôvery v Pána a obetovania života v službe evanjeliu, v prijatí a prežiarení vierou a modlitbou všetky okolnosti a každé skutky nášho života vždy nasmerované k jednote s Ním. Amen.

Benedikt XVI. pozdravil pútnikov aj po slovensky: „S láskou vítam slovenských pútnikov, osobitne z farnosti svätej Rodiny z Bratislavy - Petržalky. Bratia a sestry, včera sme slávili sviatok Katedry svätého Petra, apoštola. Ďakujem vám za modlitby, ktorými sprevádzate moju službu Petrovho Nástupcu a zo srdca žehnám vás i vašich drahých. Pochválený buď Ježiš Kristus!“

Preklad: Ľubomír Rebek

Zármatok Svätého Otca nad obeťami zemetrasenia na Novom Zélande

Vatikán (23. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. vyjadril svoj hlboký zármatok nad obeťami ničivého zemetrasenia v novozélandskom meste Christchurch, pri ktorom zahynulo najmenej 75 ľudí a viac ako 300 je ešte stále nezvestných. V telegrame adresovanom miestnemu biskupovi, Barrymu Jonesovi, pápež hovorí o svojom zármutku nad stratou mnohých životov a vyjadruje svoju blízkosť pozostalým, ktorých sa táto tragédia dotkla v podobe straty svojich blízkych. Svätý Otec zveril obeť tragédie milosrdnej Božej láske a uistil všetkých ľudí v Christchurchi i celý národ Nového Zélandu o svojich modlitbách. V závere vyjadril svoju podporu všetkým, ktorí poskytujú starostlivosť raneným, ako aj tým, ktorí sa v týchto chvíľach snažia zachrániť ostatných ľudí uväznených pod troskami.

-Pr-

Benedikt XVI. prijal komunitu Pápežského filipínskeho kolégia

Vatikán (19. februára, RV) - Benedikt XVI. prijal v sobotu vo Vatikáne predstaviteľov Pápežského filipínskeho kolégia pri príležitosti 50. výročia jeho vzniku podľa vôle pápeža Jána XXIII. V príhovore sa Svätý Otec pozastavil pri najdôležitejších aspektoch, ktoré musia charakterizovať roky formácie mladých kňazov, počnúc štúdiami, až po pastoračnú službu. Povzbudil súčasnú generáciu študentov teológie k „rastu vo viere“, k „usilovnému štúdiu“ a „využitíu každej príležitosti na dosiahnutie teologickej a duchovnej zrelosti“, aby mohli zodpovedne zastať a splniť mnohé výzvy, na ktoré budú musieť odpovedať po návrate do vlasti.

-jak-

Pápež libanonskému prezidentovi: Urgentne riešiť konflikty v arabských krajinách

Vatikán (24. februára, RV) - Benedikt XVI. dnes vo Vatikáne prijal prezidenta Libanonskej republiky Michela Sulajmána. Prezident sa následne stretol s vatikánskym štátnym sekretárom kardinálom Tarciom Bertonem a sekretárom pre vzťahy so štátmi Mons. Dominiquem Mambertim.

„Počas srdečných rokovaní“ – ako uvádza vyhlásenie Tlačovej kancelárie Vatikánu – „bolo zdôraznené, že Libanon, z dôvodu prítomnosti rôznych kresťanských a moslimských komunít, reprezentuje posolstvo slobody a spolužitia pri vzájomnom rešpektovaní sa, a to nielen pre región, ale aj pre celý svet. V tejto súvislosti je neustála podpora spolupráce a dialógu medzi náboženstvami nevyhnutná. Preto bola uznaná dôležitosť úsilia občianskych a náboženských inštitúcií o formovanie svedomia v prospech pokoja a zmierenia a bola vyslovená nádej, že nová vláda bude podporovať požadovanú stabilitu národa, ktorá predpokladá konfrontáciu so závažnými vnútornými aj medzinárodnými problémami.“ Rozhovor bol zameraný na situáciu na Blízkom východe, najmä s ohľadom na nedávne udalosti v niektorých arabských krajinách a viedol k zdôrazneniu spoločného presvedčenia, že je urgentné vyriešiť pretrvávajúce konflikty v regióne. V závere dnešného stretnutia pápeža Benedikta XVI. s libanonským prezidentom Sulajmánom – podľa komuniké Svätej stolice - bola osobitná pozornosť venovaná situácii kresťanov v tomto regióne a ich príspevku pre dobro spoločnosti.

-jak-

Benedikt XVI. požehnal sochu svätého Marona

Vatikán (23. február, RV) - Pred vstupom do Auly Pavla VI. Svätý Otec požehnal sochu svätého Marona, umiestnenú v jednom z výklenkov na vonkajšej strane Baziliky sv. Petra. Na slávnostnom požehnaní sa zúčastnil kardinál Tarcisio Bertone, vatikánsky štátny sekretár, kardinál Nasrallah Pierre Sfeir, maronistký patriarcha Antiochie, ďalej Michel Sleiman, prezident Libanonu, so skupinou libanonských ministrov a ďalší veriaci. Na požehnaní bol prítomný i španielsky sochár Marco Augusto Dueñas, ktorý je autorom diela. Socha je vytvorená z jedného kusa mramoru, pochádzajúceho z Carrary. -pd-

Posolstvo pápeža Benedikta XVI. na Pôstne obdobie 2011

Vatikán (22. februára, RV) – „S Kristom ste pochovaní v krste, s ním ste aj vzkriesení“ – táto parafráza 12. verša 2. kapitoly Listu Kolosanom je mottom Posolstva pápeža Benedikta XVI. na Pôstne obdobie 2011. Obsah dokumentu predstavil dnes v sídle Tlačovej kancelárie Vatikánu predseda Pápežskej rady Cor Unum kardinál Robert Sarah.

Pôstny čas, ktorý nás privádza k sláveniu Veľkej noci, je pre Cirkev veľmi cenným a dôležitým liturgickým obdobím, čítame v úvode dnes zverejneného pôstneho posolstva. Následne sa Svätý Otec pozastavuje nad sviatosťou krstu v listoch sv. Pavla:

„Svätý Pavol vo svojich listoch opakovane pripomína jedinečné zjednotenie s Božím Synom, ktoré sa uskutočnilo v tomto kúpeli. Skutočnosť, že vo väčšine prípadov krst prijímajú deti, jasne poukazuje na to, že je to dar od Boha, nikto si nezaslúži večný život vlastnými silami. Božie milosrdenstvo, ktoré sníma hriechy a umožňuje nám žiť v našom vlastnom živote zmysľanie «rovnaké ako zmysľanie Ježiša Krista» (porov. Fil 2,5), bolo človeku dané zadarmo.“

Čo by mohlo byť vhodnejšou prípravou na slávenie Veľkej noci a Vzkriesenia Pána - najradostnejších a slávnostných obradov liturgického roka – ak to chcem brať vážne - ako nechať sa viesť Božím slovom? - Pýta sa Svätý Otec v ďalšej časti posolstva a ponúka exegézu liturgických čítaní jednotlivých nediel Pôstneho obdobia.

„Stručne povedané, cesta pokánia, počas ktorej sme vyzvaní ku kontemplácii tajomstva kríža, je «pripodobňovaním sa k smrti Krista» (Flp 3, 10), aby sa uskutočnila hlboká premena nášho života. Nechajme sa premieňať pôsobením Ducha Svätého ako svätý Pavol na ceste do Damasku, rozhodne orientovať náš život podľa vôle Bo-

žej, oslobodiť sa od sebecka, prekonať inštinkt ovládania ostatných a tešiť sa z Kristovej lásky.“ -jak-

Benediktovi XVI. predstavili Pápežskú ročenku 2011

Vatikán (19. februára, RV) - V sobotu vatikánsky štátny sekretár, kardinál Tarcisio Bertone, predstavil Svätému Otcovi novú Pápežskú ročenku, tzv. Anuario Pontificio 2011. Jej redakciou boli poverení Mons. Vittorio Formenti a prof. Enrico Nenna z Ústrednej štatistickej kancelárie Cirkvi.

Ročenka podáva niekoľko štatistických údajov o živote Katolíckej cirkvi vo svete za rok 2010:

Za uplynulý rok Svätý Otec zriadil 10 nových biskupských sídiel, 1 apoštolský exarchát a 1 apoštolský vikariát. Jedna diecéza bola povýšená na metropolitné sídlo, dve prelatury na diecézy a jedna apoštolská administratúra na apoštolský vikariát.

Údaje, ktoré sa týkajú roku 2009, poskytujú pohľad na vývoj v 2 956 oblastiach podľa cirkevného delenia na celom svete. Počet katolíkov medzi rokmi 2008 a 2009 vzrástol o 15 miliónov, čo predstavuje nárast o 1,3% - z 1 miliardy 166 miliónov na 1 miliardu 181 miliónov. O 1,3% medzi rokmi 2008 a 2009 vzrástol i celkový počet biskupov. Z 5002 na 5065. Najväčší vzrast možno pozorovať v Afrike (1,8%) a najmenší v Ázii (0,8%). Od roku 2000 pribúda počet diecéznych i rehoľných kňazov. Za posledných desať rokov je na svete o 1,34% viac, čo znamená, že oproti 405 178 kňazov v roku 2000 ich v roku 2009 bolo 410 593. Celkový počet kňazov klesol iba v Európe, na ostatných kontinentoch rastie. Vzrástol aj počet kandidátov na kňazstvo (0,82%), a to predovšetkým v Afrike a Ázii (2,39% a 2,20%).

O 2,5% pribudol tiež počet trvalých diakonov - z 37 203 v roku 2008 na 38 155 v roku 2009. Naopak, bol zaznamenaný celkový pokles ženských reholí, a to i napriek tomu, že v Afrike a Ázii ich počet rastie. V roku 2009 ich bolo 729 371 oproti 739 068 z roku 2008. -pd-

Nový apoštolský nuncius v Rusku

Vatikán (19. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. vymenoval za nového apoštolského nuncia v Ruskej federácii Mons. Ivana Jurkoviča, titulárneho arcibiskupa Corbavie, doterajšieho apoštolského nuncia na Ukrajine. -jak-

Nový sekretár Pápežskej rady pre duchovnú starostlivosť o migrantov a cestujúcich

Vatikán (22. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. vymenoval nového sekretára Pápežskej rady pre duchovnú starostlivosť o migrantov a cestujúcich. Stal sa ním Mons. Joseph Kalathiparambil, doterajší biskup Kalkaty v Indii.

Mons. Joseph Kalathiparambil sa narodil 6.10.1952 vo Vaduthale, v indickej arcidiecéze Verapoly. Štúdium filozofie ukončil v Seminári svätého Pavla v Trichinpoly a štúdium teológie na Pápežskom seminári svätého Jozefa v Alwaye. Dizertačnú prácu z kánonického práva obhájil na Pápežskej univerzite Urbaniána. Do roku 1989 pôsobil ako vicerektor Pápežského kolégia sv. Pavla v Ríme. Následne sa vrátil do arcidiecézy Verapoly, kde zastával úlohu kancelára a neskôr generálneho vikára. Biskupskú vysviacku prijal 19.mája 2002. -pd-

Menovanie nového vojenského ordinára pre Nemecko

Vatikán (24. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. vymenoval dnes nového vojenského ordinára pre Spolkovú republiku Nemecko. Stal sa ním doterajší biskup Essenu Mons. Franz-Josef Overbeck. Mons. Overbeck sa narodil v r. 1964, filozofiu a teológiu študoval v meste Münster. Za kňaza bol vysvätený v roku 1989 v Ríme, kde pokračoval v štúdiách na Pápežskej Gregorovej univerzite a zavŕšil ich doktorátom z teológie. Od roku 2007 bol pomocným biskupom diecézy Münster a v roku 2009 bol vymenovaný za biskupa Essenu. -jak-

Konzistórium o troch nových svätých

Vatikán (21. februára, RV) - Počas poludňajšej modlitby breviára v Apoštolskom paláci vo Vatikáne sa konalo riadne verejné konzistórium, ohľadne svätorečenia troch blahoslavených zakladateľov rehoľných kongregácií. Sú nimi: parmský arcibiskup Guido Maria Conforti, zakladateľ Spoločnosti svätého Františka Xaverského pre zahraničné misie (Xaverskí misionári); don Luigi Guanella, zakladateľ Spoločnosti služobníkov Božej lásky a Inštitútu dcér Panny Márie Božej Prozreteľnosti; a Bonifácia

Rodríguez de Castrova, pôvodom zo Španielska, panna, zakladateľka Kongregácie služobníčok sv. Jozefa. Obrad ich svätorečenia sa bude konať 23. októbra 2011. -Pr-

Plenárne zasadnutie Pápežskej akadémie pre život

Vatikán (24. februára, RV) – Vo Vatikáne začalo trojdňové plenárne zasadnutie Pápežskej akadémie pre život. Rôzne aspekty pôsobenia akadémie za uplynulý rok predstavil v úvodnej prednáške jej prezident, Mons. Ignacio Carrasco de Paula. Naznačil aj perspektívy práce a aktivít tejto pápežskej inštitúcie. Seminár dotýkajúci sa hlavných tém, medzi ktorými je post-interupčný syndróm, je naplánovaný na piatok 25. februára a bude otvorený pre verejnosť. 26. februára bude generálne zhromaždenie ukončené audienciou u pápeža. -jak-

Seminár o náboženskej skúsenosti so sektami

Taliansko (18. februára, RV) – Na pôde Pápežskej lateránskej univerzity v Ríme sa 16. februára konal pracovný seminár politikov, právnikov, sociológov, lekárov, psychológov a kriminalistov, s názvom „Ľudská náboženská skúsenosť medzi slobodou a manipuláciou“. Pozornosť účastníkov stretnutia bola sústredená na skúsenosť obetí rôznych kultov a siekt v porovnaní so skúsenosťou evanjeliovej zvesti.

Podľa správy, uvedenej denníkom L'Osservatore Romano, prvým kritériom na rozlíšenie je to, čo je a čo nie je kresťanské - uznanie Ježiša ako Božieho Syna. Do siekt sa nevstupuje, sektou sú ľudia privábení. Častou obeťou je osamelý človek, ktorého sekta zahrnie pozornosťou, záujmom a podnecuje ho k prerušeniu všetkého, čo súvisí s predchádzajúcim životom, ktorý je podľa ich výkladu príčinou zla, od ktorého sa musí oslobodiť. Spoločným symptómom siekt je prerušenie kontaktov s rodinou. Skryté prehováranie prostredníctvom drog a hypnózy je typické pre satanské sekty.

Zotročenie a úplná závislosť sú dva fenomény, ktoré spôsobujú najväčšiu fyzickú, morálnu aj duchovnú ujmu. Keďže sekty nevystupujú ako právne subjekty, štát nemá na ne dosah a hľadá spôsob ako ochrániť obeť, ktoré sa vymanili z ich vplyvu. -js-

Kardinál Erdő na zasadnutí spoločného výboru CCEE a KEK

Srbsko (18. februára, RV) – Zasadnutie spoločného výboru zástupcov Rady európskych biskupských konferencií (CCEE) a Konferencie európskych cirkví (KEK) v Belehrade otvoril včera kardinál Péter Erdő, predseda CCEE.

Vo svojom príhovore uviedol, že tohtoročné stretnutie sa bude zaoberať témou „pokoj“, špecificky podielom, ktorým majú k pokoji v Európe, ale nielen v Európe, prispieť kresťania. „Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam, ako svet dáva.“ Na základe tohto citátu Jn 14, 27 ponúkol prítomným následnú analýzu toho, čo možno pod pojmom pokoj rozumieť. „Svet je schopný zneužiť pojem mieru“ – poznamenal kardinál a uviedol príklad krajín za železnou oponou, „kde takzvané «mierové hnutie» bolo určené na rozdelenie duchovných a ovládanie Cirkvi na účely komunistickej strany. Musíme byť aj dnes ostražití a rozlišovať medzi používanou slovnou zásobou a skutočnými cieľmi rôznych záujmových skupín, politických strán či hnutí,“ zdôraznil. Pokoj môže znamenať opak vojny, či akúsi pasívnu toleranciu. Aký je ten Pánov pokoj, pýta sa kardinál Erdő a odpovedá - Pánov pokoj sa zakladá na Božej pravde a pravde o človeku - a cituje Ž 85,11: „Milosrdenstvo a vernosť sa stretnú navzájom, spravodlivosť a pokoj sa pobožkajú.“ V tomto kontexte prechádza od pojmu rozdielnosti k ekumenizmu a pozýva k odhaleniu krásy a bohatstva rôznych foriem identity.

Národná identita vo vzťahu k procesu európskej integrácie. Kardinál Péter Erdő, arcibiskup Ostrihomu - Budapešti a predseda CCEE v rozhovore pre Vatikánsky rozhlas k tejto téme povedal:

„Po prvé musíme povedať, že o tejto téme možno hovoriť na niekoľkých úrovniach. Z hľadiska spoločenského a verejného života sú viditeľné zmeny v mentalite jednotlivých európskych krajín a v Nemecku, Anglicku a vo Francúzsku sa začína hovoriť o porážke tzv. „multikultúry“. V týchto krajinách je národná kultúra chránená, pretože to so sebou prináša mnohé hodnoty. Na druhej strane je nepopierateľné právo jednotlivcov, rovnako ako migrantov na ich dôstojnosť a slobodu prejavu v oblasti kultúry a náboženstva. A v tejto oblasti hľadáme rovnováhu na teologickej úrovni. Ale môžeme povedať viac: ak rešpektujeme biodiverzitu a hodnoty stvoreného sveta, máme o dôvod viac na to, aby sme rešpektovali kultúru, jednotlivé tradície národov, pretože oni reprezentujú hodnoty veľmi sofistikované, nádheru Božích stvorení, ktorá má byť nielen rešpektovaná, ale aj rozvíjaná a chránená. Existuje samozrejme viac praktických dôvodov. Potom, sme sa v Srbsku, v krajine, ktorá sa usiluje o vzťahy s Európskou úniou, ktorá sa snaží o európsku integráciu a zároveň si je vedomá hodnoty svojej tradície, svojej kultúry, svojej identity. Iste, zložitejšia situácia je na Balkáne, ktorý je stále

v napätí. To ešte viac zdôrazňuje našu zodpovednosť za mier a spravodlivosť. Z tohto dôvodu je v názve našej konferencie tiež slovo pokoj, mier v spoločnosti, ale aj medzinárodný mier.“

-jak-

COMECE k záverom EÚ v súvislosti s intoleranciou a násilím na základe náboženstva

Záver Európskej únie týkajúce sa intolerancie a násillia na základe náboženstva sú „dobrým krokom správnym smerom“. Uviedla to Komisia biskupských konferencií Európskej únie (COMECE) vo svojom vyhlásení. Podľa nej zvíťazilo spojenie „zdravého rozumu“ a „politickéj vôle“ v prospech zásadného postoja, naliehavo potrebného na zastavenie šíriacich sa skutkov terorizmu a sektárstva proti kresťanom na celom svete. Bezpečnosť a prežitie kresťanských komunít, predovšetkým na Blízkom východe, si vyžadovali konkrétne opatrenia. COMECE „verí, že Rada ministrov by mala tieto slová premeniť na konkrétne činy za účelom zabezpečenia toho, aby sa kresťania a iné náboženské menšiny mohli tešiť tak potrebným základným právam a slobodám, vrátane slobody vierovyznania“. Ako sa uvádza vo vyhlásení, „COMECE dúfa, že EÚ uplatní svoje závery v rámci zásadných politických krokov, a tak pomôže odstrániť boj kultúr, náboženstiev a vlnu čistiek v mene náboženstva.“

SIR/ -dj-

Sedem ton ružencov pre SDM 2011

Ekvádor (24. februára, RV/Sir) - V malej továrni blízko Quita, hlavného mesta Ekvádoru, skupina približne 150 žien sa podieľa na veľmi špeciálnej zákazke. Tieto ženy pracujú na výrobe ružencov, ktoré budú súčasťou obsahu ruksakov pre účastníkov Svetových dní mládeže. Z rúk týchto žien poputujú k stovkám tisícov mladých ľudí, ktorí sa stretnú v Madride v auguste 2011. V priebehu posledných mesiacov tieto ženy pripravili až 7 ton ružencov, ktoré budú neskôr prepravené do Madridu.

Väčšina z nich sú ženami v domácnosti a pochádzajú z chudobnejších pomerov, a tak výroba týchto ružencov poslúžila ako zdroj ich príjmov aspoň na určitý čas. Všetky tieto ružence sú darom od „Family Rosary“, Ružencového apoštolátu v rodine. Toto medzinárodné združenie bolo založené v USA Patrickom Peytonom a jeho prioritou je podporovanie a rozširovanie modlitby ruženca, a to najmä v rodinách.

-mk-

V Indii bol zabitý kňaz pre pár rupií

India (21. februára, RV) – V juhoindickom meste Tamil Nadu bol zabitý kňaz – P. G. Amalan, sekretár Komisie pre rodinu v diecéze Palayamkotta – kvôli malej sume peňazí. Zavraždil ho mladík, ktorému kňaz často pomáhal. Generálny vikár diecézy a polícia našli mŕtveho kňaza v jeho izbe v stredu, 16. februára 2011. Podľa tlačovej agentúry Fides polícia zatkla vraha - 24-ročného mladíka, ktorý sa k činu aj priznal. Zdá sa, že motívom boli peniaze. Mladík, údajne udrel kňaza a odišiel s niekoľkými rupiami, ktoré mal P. Amalan pri sebe. Generálny vikár diecézy, P. Antonysamy, uviedol pre agentúru Fides: „Sme hlboko znepokojení touto udalosťou. Naša diecéza sa nachádza v pokojnej oblasti, je to prvýkrát, čo sa takéto niečo stalo.“ V diecéze je asi 130 tisíc katolíkov, 6% z celkového počtu obyvateľov. Títo spolunažívajú v harmónii. Násilie extrémistických hinduistických skupín je tu veľmi zriedkavé. Na pohrebe kňaza, dňa 17. februára, si mnoho manželských párov pripomenulo činnosť otca Amalana v prospech rodín.

-mk-

Biskupi USA americkému Kongresu: „Uprednostnite chudobných!“

USA (18. februára, RV) – Snažiť sa o vytvorenie štátneho rozpočtu, ktorý by zabezpečil pomoc sociálne najslabším a najzraniteľnejším vrstvám: taká je syntéza dvoch posolstiev, ktoré biskupi Spojených štátov amerických adresovali americkému Kongresu. Jeho autorami sú Mons. Howard James Hubbard, predseda Rady pre medzinárodnú spravodlivosť a pokoj a Mons. Stephen Edward Blaire, predseda Rady pre národnú spravodlivosť. Tieto dva listy boli napísané pri príležitosti výročného stretnutia, na ktorom sa zúčastnilo vyše 300 predstaviteľov amerických diecéz, zodpovedných za sociálnu pastoračiu (Catholic Social Ministry).

Oba listy vyjadrujú veľké znepokojenie amerických biskupov ohľadne podstatného zníženia balíka peňazí zo štátneho rozpočtu pre rok 2011. Škrty v rozpočte sa týkajú vo veľkej miere medzinárodnej humanitnej pomoci. Zo všetkých škrto v rozpočte sa 26% týka pomoci zahraničiu. Podľa amerických biskupov „je neprijateľné, aby ozdravenie ekonomiky USA bolo umožnené vďaka zvaleniu ťarchy na chudobných v USA i v zahraničí“. Biskupi naopak poukazujú na nevyhnutnosť čeliť potrebám tých najbiednejších a nezamestnaných. Pritom najväčšia časť rozpočtu je určená pre armádu a zbrojenie. „V čase ekonomickej krízy“, vysvetľujú v liste biskupi, „sú chudobní tími najzraniteľnejšími a ich bieda sa stále

prehlbuje. Zabezpečiť národnú bezpečnosť je bez pochyb mimoriadne dôležité, ale nemôžeme zaplatiť túto bezpečnosť tým, že zapríčiníme neistotu tým chudobným a zraniteľným uprostred nás.“

-fr-

Líbyjský biskup o situácii v krajine

Líbya (22. februára, RV) - Situácia v Líbyi je naďalej napätá. Manifestácie v uplynulých dňoch boli spojené s prejavmi násilia a vyžiadali si už viac ako 250 obetí na ľudských životoch. Biskup z Tripolisu, Mons. Giovanni Innocenzo Martinelli, pre Vatikánsky rozhlas o situácii v krajine povedal:

„Líbya nie je chudobnou krajinou, ako Egypt alebo Tunisko. Možno hovoriť do istej miery o oprávnených nárokoch zo strany ľudu, ktorých požiadavky spadajú do kategórie základných ľudských potrieb. Ide hlavne o požiadavky mladých, ktorí chcú mať vlastné ubytovanie, prácu a lepší zárobok. Líbya, na rozdiel od iných okolitých krajín, má možnosti uspokojiť tieto potreby obyvateľov, lebo je to krajina, ktorá je dobre ekonomicky situovaná. Vedenie krajiny však zatiaľ veľa neurobilo v tejto oblasti. Avšak mladí ľudia pristupujú k tomuto problému a k týmto požiadavkám násilne, čo nie je správne.“

Ako žije Cirkev v Líbyi v tomto čase napätia?

„Čo sa týka Cirkvi, nemožno hovoriť o nejakých mimoriadnych napätiach a ťažkostiach. Isté ťažkosti sa vyskytli v Benghází. Sú tam rehoľné sestry, ktoré pracujú v nemocniciach. Pracujú skutočne s veľkou obetavosťou, no stretli sa s istým odporom zo strany niektorých skupín. Lekári i bežní ľudia sú však na ich strane. Aj viacerí kňazi pôsobia v tejto oblasti. Je tu totiž dosť veľké percento kresťanov, hlavne z Filipín.“

Akým smerom sa podľa Vás Líbya uberá?

„Nie je ľahké rozoznať správnu cestu. Túžime po zmierení, aby líbyjský ľud dosiahol to, čo je preň dobré. Táto kríza je podľa mňa generačnou krízou. Je veľmi dôležité nájsť dialóg medzi oboma stranami.“

-pd-

Medzinárodný seminár v Havane o dialógu s Kubou

Kuba (19. februára, RV) - Od 19. do 23. februára sa v Havane koná medzinárodný seminár o dialógu s Kubou. Podujatie je iniciatívou miestnej biskupskej konferencie a nemeckej Katolíckej univerzity Eichstätt. Tentoraz sa stretnutie, ktoré má už desaťročnú tradíciu, bude konať pod názvom: „Spoločnosť a spiritualita v dnešnom svete. Dialóg s Katolíckou cirkvou na Kube“.

-jak-

V Dominikánskej republike rastie počet duchovných povolání

Dominikánska republika (22. februára, RV) - V Dominikánskej republike výrazne vzrástol počet duchovných povolání. Potvrdil to Ramón Benito de la Rosa y Carpio, arcibiskup druhého najväčšieho mesta krajiny, Santiaga de los Caballeros. Vychádzal z počtu kňazských vysviacok vo svojej arcidieceze. V súčasnosti je v nej 120 kňazov, 70 seminaristov a 52 kandidátov na trvalý diakonát. V Santiagu je 110 trvalých diakonov a v celej krajine ich počet dosiahol 500. „Ich práca v komunite je tichá a nenápadná, ale veľmi účinná“, povedal arcibiskup a pokračoval: „Sú to ľudia, ktorí na seba berú zodpovednosť za svoju rodinu, prácu, ktorá ich živí, ako aj za diakonskú službu, ktorú vykonávajú dobrovoľne a veľkodušne.“

V tejto diecезe žije i 13 zasvätených panien, ktoré zložili súkromný sľub čistoty. Zvolili život v kruhu najbližších, chodia do zamestnania, ale vo svojom voľnom čase sa nezištne venujú rôznym službám.“ Ďalších 200 zasvätených žien žije v 55 rehoľných kongregáciách, sekulárnych inštitútoch a ďalších združeniach. Okrem toho je v arcidieceze Santiago asi 700 veriacich, ktorí organizujú modlitbové stretnutia a asi 2 000 dobrovoľníkov, ktorí slúžia chorým a roznášajú sväté prijímanie do ich príbytkov. -pd-

Nová rehoľná komunita v Brazílii na boj proti obchodovaniu s ľuďmi

Brazília (21. februára, RV/Fides) – Uplynul už rok od stretnutia iniciatívy brazílskych rehoľníkov „Plač pre život“ (Un Grito por la Vida), týkajúceho sa prevencie a boja proti obchodovaniu s ľuďmi. Členom tejto siete je aj Kongregácia sestier Nepoškvrneného Srdca Panny Márie (ICM), ktorá po minuloročnom stretnutí upriamila svoju pozornosť práve týmto smerom. „Život zraneného volá po milosrdenstve a spravodlivosti. Dost' bolo obchodu s ľuďmi!“ - Rehoľné sestry, oslovené týmto sloganom z kampane sa rozhodli vytvoriť novú komunitu v amazonskom Manause, s predsavzatím venovať sa problému obchodovania s ľuďmi a varovať miestnu populáciu pred týmto zločinom.

Sestra Eurides Alves de Oliveira z Kongregácie sestier Nepoškvrneného Srdca Panny Márie povedala: „Tri sestry z našej komunity sú v Manause už od januára. Prvým krokom je spoznať realitu obchodovania s ľuďmi v regióne. Potrebujeme spoznať hĺbku problému a zistiť, čo sa dá podniknúť v tomto smere v spolupráci s vládnyimi a občianskymi organizáciami.“

Slávnostné otvorenie novej komunity bolo stanovené na 17. marca 2011. Výber mesta nebol náhodný.

Manaus patrí medzi mestá s najvyššou mierou obchodovania so ženami a mladistvými, pašovanými do Európy a susedných krajín Brazílie. Kongregácia sestier Nepoškvrneného Srdca Panny Márie sa zviazala k podpore žien, detí a mládeže, ktoré sú obeťami nespravodlivosti a vykorisťovania v krajine. -mk-

Brazílski biskupi kritizujú morálny úpadok televízie a reality show

Brazília (21. februára, RV) – Brazílski biskupi vo svojom vyhlásení – vydanom na záver zasadnutia Biskupskej pastoračnej rady, ktoré sa konalo v dňoch 15. – 17. februára 2011 – poukázali na morálnu degradáciu niektorých televíznych programov a najmä reality show: „Programy vysokej technickej kvality a nespornej kultúrnej a morálnej hodnoty sú zatižené niektorými programami – vrátane takzvaných reality show – ktoré napádajú ľudskú dôstojnosť, a to jednak účastníkov, ktorí podľahli vidine peňažnej výhry a titulu „celebrita“, ale tiež verejnosti i brazílskych rodín.“ Biskupi ďalej vyzvali prevádzkovateľov televízneho vysielania, aby sa zamysleli nad ich úlohou a hranicami v spoločenskom živote a vykonali „primerané opatrenia“ v oblasti televíznych programov, ktoré niekedy dokonca hraničia s porušovaním niektorých článkov brazílskej ústavy. V závere vyhlásenia vyzvali rodičov a pedagógov, aby sa snažili ochrániť svoje deti a študentov a viedli ich „prostredníctvom otvoreného dialógu k objektívnemu zhodnoteniu a kritike takéhoto nemorálneho zneužívania“. -mk-

V Tunise bol zavraždený poľský salezián

Tunisko (19. februára, RV) - V Manouba v blízkosti Tunisu bol zavraždený saleziánsky kňaz Marek Rybiński, ktorý tretí rok pôsobil v Tunisku ako misionár, člen saleziánskej komunity, ktorá okrem pastorácie prevádzkuje v meste školu. Jeho telo bolo nájdené vo štvrtok dopoludnia. „V komunite ho videli vo štvrtok napoludnie“ - referoval tuniský arcibiskup. „Neobjavil sa na večernej modlitbe. Keď sa neukázal ani ráno, mysleli si, že je chorý. Okolo 8. hodiny vošli spolubratia do jeho izby, ale nenašli ho. Približne okolo desiatej hodiny oznámil školník, že našiel v pivnici jeho telo. Žiadne ďalšie známky násilia alebo zápasu neboli objavené. Kľúče od pivnice boli na svojom mieste. Polícia vyšetruje.“ Tol'ko výpoveď arcibiskupa Lahhama o vražde poľského saleziána O. Marka Rybińskiego. -jak-

Zástupcovia reholí sa stretli s apoštolským nunciom

Apoštolský nuncius Mons. Mario Giordana sa 21. februára 2011 predpoludním vo svojej rezidencii stretol so zástupcami Konferencie vyšších rehoľných predstavených a Konferencie vyšších predstavených ženských reholí na Slovensku. Vo svojom príhovore vyjadril vďačnosť za prítomnosť zasvätených na Slovensku, za ich prínos a vernosť charizme, ktorá je obohatením pre celú Cirkev. Zástupcov reholí povzbudil k tomu, aby napredovali na ceste jednoty a spájali sily medzi sebou navzájom a ponúkali svoje skúsenosti a potenciál do služieb jednotlivých diecéz. Výzdvihol dve konkrétne oblasti, na ktoré by sa mali aj rehole viac zamerať a to rodina a práca s mládežou. Pripomenul, že aj keď sa nám vždy nedarí robiť všetko to čo si naplánujeme, je dôležité neustále pokračovať v budovaní Božieho kráľovstva a to aj vtedy, keď je to spojené s ťažkosťami. Zároveň povzbudil ku vďačnosti za každé jedno povolanie a k snahe urobiť všetko pre to, aby rástlo a rozvíjalo sa.

Tomáš Brezáni, CM

Výzva zo Skalky na ozdravenie života na Slovensku

Z príležitosti 90. výročia vysviacky troch slovenských biskupov sa 20. februára 2011 konala slávnostná svätá omša na Skalke pri Trenčíne. Bohoslužba bola na mieste, ktoré sa podľa výzvy, prijatej v deň pamätnej vysviacky, malo stať náboženským a národným centrom katolíkov na Slovensku. Svätej omši predsedal bratislavský arcibiskup - metropolita Mons. Stanislav Zvolenský. Pozval všetkých prítomných, aby pracovali na „obnovení mravnej úrovne v našich rodinách a v našej spoločnosti“.

Homíliu predniesol nitriansky biskup Mons. Viliam Judák. Pripomenul v nej dôvody a historické súvislosti, ktoré viedli k vyhláseniu spomenutej výzvy pred deväťdesiatimi rokmi: „Evanjelium sa nemýli, ale priam po tom volá život, aby sme ozdravovali naše vzťahy a usilovali sa v sebe vytvárať nového človeka. Aj to bola iste prvotná príčina, prečo sa rozhodli významní predstavitelia cirkevného, občianskeho a kultúrneho života duchovne oživiť toto miesto (Skalku). Podnetom im bola k tomu významná udalosť, keď boli v Nitre 13. februára 1921, teda pred deväťdesiatimi rokmi, vysvätení za biskupov Karol Kmeťko, Marián Blaha a Ján Vojtaššák. Konsekrácia týchto troch synov cirkvi na Slovensku zanechala nielen hlboký zážitok v srdciach mnohých, ale viedlo to aj k mnohorakej aktivite na poli cirkevnom i národnom. Vtedy vznikla aj myšlienka, aby sa toto bývalé benedik-

tínske opátstvo stalo našou národnou katolíckou svätynou a ohniskom nášho cirkevno-národného života“.

Biskup Judák ďalej zdôraznil, že „Skalka sa pôsobením pustovníkov svätých Svorada a Beňadika stala jedným z najstarších pútnických miest vtedajšieho Uhorska a významným duchovným centrom pre celé storočia Slovenska, najmä založením benediktínskeho opátstva v roku 1224 biskupom Jakubom. Aj v neskoršom období, keď ďalší nitriansky biskup Ján Püsky v roku 1664 odovzdal kláštor jezuitom, predstavoval dar duchovného vzdelanostného a všeobecného kultúrneho vzrastu nielen pre jeho obyvateľov, ale aj celého Považia, ba značnej časti Slovenska. Bol ohniskom evanjelizácie, ale aj duchovnej a materiálnej kultúry“. Mons. Viliam Judák vo svojom príhovore ďalej podčiarkol, že potreba duchovnej obnovy bola dôležitá v roku 1921 a je aktuálna aj dnes: „Pred deväťdesiatimi rokmi to bolo teda pozvanie nielen k obnove týchto historických múrov, ale predovšetkým k obnove náboženského života v neľahkých povojnových časoch. Nachádzame sa, bratia a sestry, v lepšej situácii? Možno v niektorých hospodárskych ukazovateľoch lepšie, aj keď nie ideálne. Avšak ako je to s našim životom? A priznajme, nie sú za to zodpovední len tí ‚hore ‚, ale my všetci. Ak Božia výzva dnešnej nedele k dokonalosti a teda k duchovnej obrode nemá ostať prázdny slovom, všetci sme zodpovední priložiť ruku k dielu. Nežijeme totiž bez koreňov a nežijeme bez budúcnosti. Iba tak pohľad do vlastnej minulosti sa nestane nostalgiou, ale životodarnou energiou a odvahou do budúcnosti. Iba tak si môžeme uvedomiť zmysel svojho jestvovania v histórii. A nezabúdajme, že korene nášho duchovného bohatstva tkvejú v cyrilometodskom dedičstve“.

Mons. Judák hovoril aj o dôležitosti kresťanstva v histórii Slovákov: „Kresťanstvo nás sprevádzalo celými dejinami. Kým väčšie národy zmizli z mapy sveta, viera a mravnosť zachránili aj náš malý slovenský národ pred zánikom a pred vymretím počas rôznych vpádov, pohrôm, vojen, hladu a útlaku. Žiaľ, musíme priznať, že na to často zabúdame a že sa o to niekedy ani neusilujeme“, povedal. V závere povzbudil prítomných k vnášaniu kresťanských hodnôt do života a dodal: „K tomuto úsiliu nám môžu pomôcť aj také zastavenie a chvíle ako je dnešná a miesta, ktoré sú pre nás posvätné a mnohokrát nám o tom vypovedajú. Patrí medzi ne aj naša Skalka, stáročiami navštevovaná zbožnými pútnikmi nielen zo Slovenska. V priestoroch, v ktorých sa môžeme doslova nadýchať hodnôt kresťanských a národných. A môžeme sa tu učiť aj úcte k iným národom, hlavne k tým, ktoré sa hlásia k týmto svätcom a pokladajú ich za svojich. Nech nám v tomto ušľachtilom úsilí pomáha všemohúci Boh na príhovor svätých Svorada a Beňadika“. Po skončení svätej omše si prítomní vypočuli slová o význame pôvodnej a novej výzvy pre rozvoj duchovného miesta Skalka, zaznel „Starosloviensky Otčenáš“ a báseň venovaná Skalke od Daniela Heviera.

Miroslav Lyko, hovorca Nitrianskeho biskupstva

Minister kultúry SR sa stretol s predstaviteľmi cirkví a náboženských spoločností

Minister kultúry SR Daniel Krajcer sa 24. februára 2011 na hrade Červený Kameň stretol s predstaviteľmi cirkví a náboženských spoločností, registrovaných v Slovenskej republike. Témou pracovného stretnutia boli otázky financovania cirkví a náboženských spoločností, ochrana kultúrnych pamiatok, prípravy na oslavy 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu a ďalšie aktuálne otázky v duchu Programového vyhlásenia vlády SR. Katolícku cirkev na stretnutí zastupovali predseda KBS a bratislavský arcibiskup-metropolita Mons. Stanislav Zvolenský, prešovský arcibiskup-metropolita Mons. Ján Babjak, trnavský arcibiskup Mons. Róbert Bezák a banskobystrický biskup Mons. Rudolf Baláž.

Zúčastnení spoločne konštatovali, že vyriešenie problému financovania cirkví nebude rýchly a jednoduchý proces. Nová úprava by mala predovšetkým rešpektovať prirodzený vývoj na našom území a zodpovedať tiež štandardu v hospodársky vyspelých štátoch. Neznamená to však jeho mechanické odkopírovanie, ale prispôsobenie vzhľadom k miestnym a kultúrnym špecifikám. Existujúci systém financovania cirkví na Slovensku sa totiž nedá nahradiť iným systémom automaticky, s použitím administratívnych a právnych nástrojov, ale môže byť iba výsledkom konsenzu zúčastnených strán. V súvislosti s tým bude vytvorená expertná komisia na prípravu podkladov na otvorenie diskusie a platformy pre dialóg o problematike financovania cirkví, v ktorej budú participovať okrem Ministerstva kultúry aj samotné cirkvi a náboženské spoločnosti, registrované v našej krajine.

Účastníci stretnutia ďalej konštatovali, že okružle 1150. výročie príchodu sv. Cyrila a Metoda, ktoré si Slovensko pripomenie už o dva roky, je dôvodom na dôstojné slávenie tejto udalosti. Minister Krajcer dal na stretnutí verejný prísl'ub, že jeho rezort má záujem efektívne participovať na oslavách a poskytne súčinnosť rezortu kultúry pri príprave spomienkových a iných podujatí.

Prítomní predstavitelia cirkví a náboženských spoločností zobrali na vedomie aj informáciu o tom, že Ministerstvo kultúry SR bude presadzovať, aby dotačný systém rezortu v oblasti ochrany sakrálnych pamiatok ako súčasť

kultúrneho dedičstva bol efektívnou a účinnou podporou, hoci možnosti verejných financií sú v súčasnosti výrazne limitované. Podpora štátu je v tejto oblasti nevyhnutná a prípadné zbavovanie sa zodpovednosti z jeho strany by bolo nesprávne.

-dj-/foto Joyef Kováčik

Viac ako 500 mladých prosilo v Šaštíne za svoj vzťah

Viac ako 500 mladých ľudí sa stretlo cez víkend v Šaštíne na štvrtom ročníku Púte zaľúbených. Tohtoročné motto vychádzalo z hesla stretnutia Svetových dní mládeže v Madride: Zakorenení v ňom. Pre mladých bol pripravený bohatý program: v prednáškach sa zamerali na to, ako vytvoriť pevné manželstvo, zvládnuť ekonomiku v ňom a ako správne vychovať deti a na čo klásť dôraz. Z gospelovej scény privítali účastníci skupiny Križiari, Timothy, S2G band, The Elements a speváčku Janais. Medzi vzácných hostí ročníka patril Mároš Kuffa, Pavol Hudák, a kardinál Miloslav Vlk. Pre mnohých účastníkov bolo najsilnejším zážitkom predsavzatie žiť čistý vzťah. Desiatky mladých sa rozhodlo žiť čisto až do manželstva. Podujatie zorganizoval Farský úrad Šaštín-Stráže v spolupráci s mladými.

Martin Ližičiar

Oslavy stého výročia narodenia Mons. Antona Boteka vo Svederníku

V obci Svederník si 20. februára 2011 pripomenuli sté výročie narodenia Mons. Antona Boteka. Ide o významnú osobnosť slovenských dejín 20. storočia, ktorá sa zaslúžila aj o prvý slovenský preklad Jeruzalemskej Biblie.

Mons. Anton Botek bol pápežským prelátom, prekladateľom, redaktorom, kňazom a národovcom. Počas slávnostnej svätej omše v kaplnke sv. Štefana vo Svederníku, ktorá sa konala pri príležitosti jeho nedožitých stých narodenín, to vyzdvihol aj žilinský diecézny biskup Mons. Tomáš Galis. „Takéto osobnosti v našom národe nás vždy budú povzbudzovať a vzpružovať k tomu, aby sme sa v každodennom živote aj my usilovali patriť Kristovi, byť Božimi a to ostatné s Božou pomocou zvládneme,“ povedal biskup.

K vrcholným dielam Mons. Antona Boteka patrí preklad Svätého písma s komentármi Jeruzalemskej biblickej školy, čomu venoval celé štvrtstoročie.

Osobnosť Mons. Antona Boteka bude pripomínať aj pamätná tabuľa, ktorú odhalili na priečelí kaplnky sv. Štefana vo Svederníku. Po svätej omši zároveň uviedli do života publikáciu o jeho živote a diele, ktorú zostavil Milan Mazúr.

Júlia Kavecká

Akreditačná komisia potvrdila Katolíckej univerzite v Ružomberku status univerzitnej vysokej školy

Katolícka univerzita v Ružomberku (KU) bude naďalej patriť medzi univerzitné vysoké školy. V stanovenej lehote prijala dostatočné opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri komplexnej akreditácii za jej činnosť v rokoch 2002-2007 a zistené nedostatky odstránila. Na svojom rokovaní v Žiline to vo štvrtok 24. februára skonštatovala Akreditačná komisia. „Je to veľký úspech náš všetkých a našej práce. Som veľmi rád, že Akreditačná komisia konštatovala, že Katolícka univerzita v Ružomberku splnila stanovené kritériá a ministerstvo školstva jej bude môcť potvrdiť status univerzitnej vysokej školy,“ podotkol rektor KU prof. Tadeusz Zasepa.

Ako dodal, správu o opatreniach a účinnosti prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov zistených pri komplexnej akreditácii poslala univerzita Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR ešte v marci 2010, už tri mesiace po výzve ministerstva vykonať nápravu. Opatrenia na plnenie kritérií pre začlenenie vysokej školy medzi univerzity boli prijaté v júli 2008, ihneď po nástupe prof. Tadeusza Zasepu do úradu rektora KU a priebežne univerzita sledovala ich plnenie v rokoch 2008, 2009 a 2010. Formálne v septembri 2009 vydal rektor KU príkaz, ktorý sumarizoval všetky dovtedajšie opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri komplexnej akreditácii a opäť pozval všetky fakulty k ich plneniu Myšlienky zotrvať v kategórii univerzitných vysokých škôl a urobiť všetky nevyhnutné aktivity na to, aby sa to stalo, prijalo vedenie univerzity, vedenia fakúlt, ako aj Akademický senát KU, všetci pedagógovia a zamestnanci univerzity. Téma plnenia kritérií bola súčasťou takmer každého rokovania najvyšších orgánov univerzity v posledných troch rokoch, informoval prvý prorektor KU prof. Peter Olekšák.

Kritériá začlenenia vysokej školy medzi univerzitné vysoké školy vydalo ministerstvo školstva a nadobudli platnosť 1. januára 2008. V šiestich kritériách sú preskúmané výsledky vysokej školy v oblasti výskumu, pri uskutočňovaní študijných programov tretieho stupňa, podmienky vysokej školy pri uskutočňovaní študijných programov prvého, druhého stupňa a ich personálne zabezpečenie. KU vypracovala akreditačný spis formou sebahodnotenia a predložila ho na posúdenie 31. augusta 2008. „Hodnotené boli výkony univerzity v šiestich rokoch pred rokom, v ktorom sa komplexná akreditáciu začala. Katolícka univerzita v Ružomberku bola v komplexnej akreditácii hodnotená za prvé roky svojej existencie (2002-2007). Preto jej východisková pozícia pre plnenie stanovených kritérií bola náročnejšia ako v prípade starších univerzít. Aj napriek tomuto sa KU rozhodla upraviť svoju činnosť tak, aby zverejnené kritériá trvalo plnila,“ dodal prorektor prof. Peter Olekšák.

KU je verejnou vysokou školou s konfesijným cha-

rakterom. Svoju činnosť uskutočňuje najmä v oblasti historických, humanitných, pedagogických, prírodných, sociálnych a zdravotníckych vied, ale aj v oblasti umenia, ekonómie, manažmentu a práva. Na štyroch fakultách univerzity v akademickom roku 2010/2011 študuje 7 700 študentov, 4 100 v dennej a 3 600 v externej forme štúdia, vrátane 430 doktorandov. Univerzita je od roku 2004 asociovaným a od roku 2010 riadnym členom International Federation of Catholic Universities, od roku 2007 riadnym členom Fédération des Universités Catholiques Européennes. Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA) konštatovala, že KU v roku 2010 prekonala viac ako štvornásobne celoslovenský priemer rastu indikátorov kvality slovenských univerzít. Dosiahla hodnotenie 41,5 bodu, čo je zlepšenie o 5,3 bodu oproti minulému roku. Porovnateľné kontinuálne zvyšovanie indikátorov kvality v medziročnom porovnaní nedosiahla žiadna z hodnotených slovenských vysokých škôl.

Vladimír Buzna, hovorca KU

Primátor Žiliny privítal na radnici vedenie Žilinskej diecézy

Primátor Žiliny Igor Choma sa v stredu 23. marca 2011 prvýkrát od nástupu do funkcie oficiálne stretol s predstaviteľmi Žilinskej diecézy, na čele s diecéznym biskupom Mons. Tomášom Galisom. Podľa slov primátora dalo stretnutie základ pre budúcu spoluprácu vo viacerých oblastiach, nakoľko obom stranám ide o rozvoj mesta a prínos pre občanov. „Prešli sme veci, ktoré sú veľmi pragmatické, či už sa to týka diecézy, historického centra mesta alebo opravy Burianovej veže. Myslím si, že tie očakávania boli naplnené a spolupráca bude dobrá,“ skonštatoval Choma. Vedenie mesta zároveň prisľúbilo diecéze podporu pri dokončení Diecézneho centra. „Mesto dnes nie je v kondícii, aby mohlo finančne pomáhať cirkvi, ale akýmkoľvek spôsobom, ktorý súvisí s vydávaním stavebného povolenia alebo kolaudačného rozhodnutia,“ prisľúbil primátor.

Žilinský diecézny biskup Mons. Tomáš Galis privítal, že vedenie mesta Žilina chce spolupracovať aj pri rôznych podujatiach, ktoré diecéza pripravuje počas tohto roka. „Jednak je to slávnosť Božieho Tela na Mariánskom námestí, ktoré bude vysielat' aj televízia. Ďalšou takou udalosťou by malo byť požehnanie nového Diecézneho centra. Koncom tohto kalendárneho roka by mali byť celomestské misie, čo je zázemie toho, že sa mesto a diecéza chystá na 1150. výročie príchodu svätých Cyrila a Metoda na naše územie a tiež putovanie relikvii sv. Cyrila v mesiacoch august a september,“ uzatvoril biskup. Na stretnutí sa hovorilo aj o možnej návšteve Svätého Otca v Žiline. Mesto aj v tejto oblasti prisľúbilo diecéze pomoc.

Peter Holbička

Odpustová slávnosť sv. Tomáša Mora v UPC Košice

V utorok, 22. februára 2011, sa konala odpustová slávnosť spoločenstva sv. Tomáša Mora na Popradskej ulici v Košiciach. Spoločenstvo je súčasťou Univerzitného pastoračného centra v Košiciach. Hlavným celebrantom svätej omše bol otec Marián Kašaj, duchovný správca prešovského UPC. Odpustu sa zúčastnili „domáci“ študenti verejnej správy i mladí vysokoškooláci, bývajúci na ostatných košických internátoch. Otec Marián prítomných vyzval k tomu, aby neustále svedčili o Božej láske v každej fáze svojho života, pripomenul túžbu Boha po každom jednom človekovi, takisto i svedectvo života a smrti svätého Tomáša Mora v spojitosti s Henrichom VIII. Svoj príhovor premosť logickými hádankami, ktoré mali povzbudiť, aby účastníci omše vždy pozorne počúvali Božie slovo. K prežívaniu slávnostnej svätej omše prispeli i pozvaní hudobníci. Po slávení Eucharistie nasledovalo agapé. Celý večer bol priestorom pre zjednotenie sa v spoločnom úsilí o kresťanskú zrelosť, načerpanie Božej milosti a vzájomné obohatenie sa v osobných rozhovoroch. Najväčšie „ďakujem“ za prežitý večer patrí najmä Bohu. **Viktória Surňáková**

Katedra svätého Petra v Ľutinskej bazilike

V nedeľu 20. februára sa v Bazilike Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Ľutine uskutočnila slávnosť pri príležitosti sviatku Katedry svätého Petra. Slávnosť vyvrcholila archijerejskou svätou liturgiou, ktorú celebroual Mons. Ján Babjak SJ, prešovský arcibiskup-metropolita. Prítomný bol aj vladyka Ján Eugen Kočiš, emeritný pražský pomocný biskup. Slávnosti sa zúčastnilo 50 kňazov, bohoslovci kňazského seminára v Prešove a vyše 200 veriacich. Vladyka Ján Babjak v slávnostnej homílii položil dôraz na Petrov učiteľský úrad a na poslušnosť Svätému Otcovi. Liturgiu svojim spevom doprevádzal Zbor sv. Romana Sladkopevca z kňazského seminára. Na záver slávnosti prešovský arcibiskup-metropolita poďakoval prítomným za účasť, ale aj miestnym veriacim za ich pomoc a ochotu pri zveľaďovaní nášho najväčšieho pútnického miesta a zároveň predstavil ďalší plán duchovného a materiálneho rozvoja v Ľutine. Slávnosť napokon ukončila modlitba na úmysel Svätého Otca k získaniu plnomocných

odpustkov, slávnostný spev Pápežskej hymny a napokon mnoholitstvie všetkým prítomným.

Jozef Novický

100 rokov Združenia slovenských katolíkov v USA

USA (22. februára, RV) - Presne pred 100 rokmi 22. februára 1911 bolo v Pensylvánii vo Wilkes-Barre založené Združenie slovenských katolíkov. Jeho prvým predsedom bol rímskokatolícky kňaz Jozef Murgaš. Pri svojom vzniku združovalo dvoch biskupov zastupujúcich diecézy Scranton, PA a Cleveland, Ohio, 36 kňazov a približne 200 laikov, ktorí chceli zjednotiť slovenských katolíkov v Spojených štátoch. História Združenia slovenských katolíkov sa najlepšie odráža na zozname úspechov.

Jozef Murgaš (1864), rodák z Tajova prežil takmer celý život v meste Wilkes-Barre, v štáte Pensylvánia, kde vybudoval kostol, ktorý vyzdobil aj maľbami. Výtvarné umenie študoval ešte ako mladý kaplán v Budapešti a na Umeleckej akadémii v Mníchove. Pri slovenskom kostole, ktorý bol pre rodiny emigrantov v novej vlasti duchovným a kultúrnym strediskom, vybudoval Murgaš aj faru a slovenskú školu. Voľný čas venoval všestranne nadaný Jozef Murgaš výskumu v odbore bezdrôtovej telegrafie v laboratóriu, ktoré si zriadil na fare. V roku 1902 objavil nový spôsob prenosu správ bezdrôtovým telegrafom, tzv. „tón-systém“, ktorý bol lacnejší a rýchlejší ako dovtedy používaný Marconiho systém. Na základe tohto vynálezu 10. mája 1904 USA udelili Jozefovi Murgašovi dva základné patenty v oblasti bezdrôtovej telegrafie: na prístroj pre bezdrôtové telegrafovanie a na spôsob prenosu bezdrôtovým telegrafom. Patenty odkúpila spoločnosť Universal Aether Telegraph Company, ktorá financovala ďalšie Murgašove pokusy. V novembri 1905 navštívil Jozefa Murgaša na jeho fare, na odporúčanie známeho vynálezcu Edisona, odborník v bezdrôtovej telegrafii Guglielmo Marconi, ktorému sa ako prvému v roku 1901 podarilo poslať správu z Európy do Ameriky pomocou bezdrôtového telegrafu. Marconiho systém sa dobre uplatnil na väčšie vzdialenosti na hladkom teréne, ako je napr. voda, kým v horskom teréne bola jeho účinnosť malá. Práve tieto Marconiho ťažkosti sa Jozefovi Murgašovi podarilo odstrániť. Prvá verejná skúška Murgašovho systému bezdrôtovej telegrafie sa konala 23. novembra 1905. Počas úspešnej skúšky zaznela vtedy na vlnách éteru aj prvá veta po slovensky. Boli to slová anjelského chválospevu: Sláva na výsostiach Bohu. **-jak-**